

A Tūmatauenga rāua ko Rongomaraeroa

I ngā rā o nehe noa atu, tērā ētahi tāne tokorua, he tuakana teina, ko Tūmatauenga rāua ko Rongomaraeroa ō rāua ingoa. He māra kūmara tā rāua, ko Pōhutukawa te ingoa. He aha rā, ka ara ake he tohe, he whakatete i waenga i a rāua. Ka mea, ka kaha ake te riri, ka pakanga tonu rāua. Haere tupehu atu ana a Tūmatauenga ki roto rawa o te ngahere kia kite i a Rurutangiakau. Ko Rongomaraeroa, whakangaro atu ana ki te moana. I reira ka hoatu he taonga ki tēnā, ki tēnā. Ko te koha a Rurutangiakau ki a Tūmatauenga, ko tāna tama tonu, ko Akeakerautangi. E rua ngā māngai o Akeakerautangi, e rua anō ūnā arero, ūnā ihu, e whā ūnā karu, e whā anō ūnā taringa me ūnā pongāihu. Koia tēnei ko te taiaha tuatahi ki te ao. Ko tā Tangaroa koha ki a Rongomaraeroa, ko tana tamāhine tonu, ko Merepounamu. Arā kē tōna ātaahua, tōna mātao, tōna kānapanapa, tōna kaha – ko te moana hoki tōna rite.

Hoki ake ana ngā tāne nei ki te kāinga, ka tū ko te pākanga e mōhiotia nei ko Moengatoto. Heoi anō, kīhai i puta he toa, ā, kua mau tonu mai te taukumekume, te kākari mutunga kore i waenga i te whawhai me te rangimārie hei pīkaunga mā tāua te tangata i muri iho.

Heoi anō, ka tūkaha tonu a Rongomaraeroa ki te tiaki i tana tino tamaiti, i te kūmara. Ka hunaia e ia ki roto rawa o te wahine nui puku nei, i a Pani. Noho ana ko Pani te rua o te kūmara i muri mai.

I ngā wā o te korekore, o te matekai, i ngā wā rānei o te pakanga, kua tata kore ngā kai i ngā rua, ka tahuna e Pani te ahi tunu kai, ā, ka haere ki ngā wai e kīia nei ko Monariki. I reira, ka kuhu atu i te wai, ka toro ki roto anō i a ia, ka whakakī i tana kete ki te kūmara.

Hei te hokinga ki te kāinga, ka tunua aua kūmara, ka tohaina ki te iwi. Ka hia rangi rā pea, koinei tāna mahi, hei whāngai i te iwi.

Ka roa e pēnei ana, kua tīmata te uiui, te kōhumuhumu i waenga i ngā tāngata, pēnei nā, “I ahu mai ana i hea ēnei kūmara a Pani? Kua piango hoki te rua ...”

I tētahi ahiahi i a Pani e wehe ana i te papa kāinga nei, ka whāia torohūtia e tētahi tangata, ko Patatai te ingoa. Kia kore ai ia e kitea e Pani, ka huri ia i tōna āhua kia rite ki tō te moho. Ko te moho, he manu hunahuna ka whakapupuni i te taha o te repo. Ka rere te moho nei ki te wai, ka mīharo i tāna i kite atu ai, ka puta ohorere te korowhio i tana korokoro. Me te aha, ohorere ana anō hoki ko Pani. Ka titiro atu te wahine ki te moho, ā, i tērā tonu, ka huri anō tana āhua ki tō te tāne. Nui atu te whakamā o Pani i kitea ia e te tāne nei e tango ana i te kūmara mai i roto tonu i a ia. Oma atu ana ki te kāinga me te tangi haere atu anō.

Mai i taua wā, ka tīmata te iwi, ngā tāngata katoa ki te āta tiaki, ki te āta whakatupu i te kūmara. Noho ana ko Pani te kaiwhakahaere i ngā karakia i te whakatōnga me te hauhakenga o te kūmara. Ka mau tonu te aroha o tana tāne, o Māuiwharekino ki a ia. Ā, ka roa rāua e noho ana i waenganui i te iwi, i runga i te pai, i te takaahuareka.